

Gemeente Utrecht

2 0 1 8

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 11 oktober 2018

Vragenuur, gehouden op donderdag 11 oktober 2018 te 17.00 uur.

Voorzitter: de heer Van Waveren.

Aanwezig zijn de leden: Assen, Dekker-Abdulaziz, Van Deún, Van Dun, Gilissen, Heijne, Homan, Te Hoonte, Işik, Kleinrensink, Schers, Van Schie, Streefland, Sungur, Van Waveren, Van der Zweth en Zwinkels.

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Van Zanen en de wethouders Diepeveen, Van Hooijdonk, Van Ooijen, Verschuure en Voortman.

Tevens zijn aanwezig de fractiemedewerkers: Bosch, Raaijmakers, Sanli en Sasbrink.

Griffier: de heer Lith.

Opening van het vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Goedemiddag. Welkom bij het vragenuur. Wij heten ook de bezoekers thuis van harte welkom. Er zijn elf sets vragen over allerlei onderwerpen ingekomen.

De spelregels zijn bekend: twee minuten voor de vragensteller en drie minuten voor het antwoord van het college. De andere fracties hebben vervolgens de mogelijkheid om één aanvullende vraag te stellen. Zodra deze vraag is gesteld, is dat de vraag. Probeer geen tweede vraag te stellen. Wij houden ook het college scherp aan de regels.

1. Vragen van mevrouw Sasbrink (PvdD) inzake aanscherping van het Utrechtse klimaatbeleid.

Mevrouw **SASBRINK** (fractiemedewerker PvdD): Voorzitter! Op 8 oktober jl. waarschuwde het wetenschappelijke klimaatpanel IPCC van de Verenigde Naties over de vérstrekkende gevolgen van de opwarming van de aarde. Het beperken van de opwarming vereist volgens de onderzoekers "snelle, ingrijpende en ongekennde veranderingen in alle aspecten van de samenleving."

Op 9 oktober jl. deed het Gerechtshof Den Haag uitspraak in de historische klimaatzaak van Urgenda tegen de Nederlandse Staat. In dit hoger beroep heeft de rechtbank bevestigd dat de Nederlandse Staat in 2020 de uitstoot van broeikasgassen moet terugdringen met 25% ten opzichte van 1990.

De PvdD-fractie is van mening dat deze twee nieuwsfeiten Utrecht noopt tot een ambitieuzer klimaatbeleid, zowel voor de huidige raadsperiode als voor de lange termijn. Alleen dan kan de gemeente nu en later een vooruitstrevende bijdrage leveren aan een globale opwarming van maximaal 1,5 graden.

1. Is het college het met de PvdD-fractie eens dat Utrecht de morele verantwoordelijkheid heeft om alle mogelijkheden en middelen aan te wenden om de uitstoot van broeikasgassen zoveel mogelijk te verminderen en te voorkomen?
2. Is het college van plan om naar aanleiding van het IPCC-rapport en de gerechtelijke uitspraak de Utrechtse klimaatdoelstellingen en klimaatmaatregelen aan te scherpen met als doel om uiterlijk in 2030 klimaatneutraal te zijn? Zo nee, waarom niet?
3. Is het college bereid om zo snel mogelijk een alomvattend, ambitieus en concreet plan met afrekenbare tussendoelen te presenteren om de doelstelling van klimaatneutraal te behalen? Zo ja, wanneer kan dat de raad worden aangeboden? Zo nee, waarom niet?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik ben het helemaal met de PvdD-fractie eens dat het een zeer bijzondere week was. Vrijdag was er een reactie van het kabinet op het concept klimaatakkoord. Maandag was er het nieuws over de anderhalve graad. Dinsdag was de gewonnen

klimaatzaak aan de orde. Intussen was er ook de grote wereldbol op het Jaarbeursplein. Er was veel gevoel voor urgentie. In het Utrechtse coalitieakkoord staat dat wij zo snel mogelijk aan de klimaatafspraken van Parijs willen voldoen. Dat kan mij niet snel genoeg gebeuren. In de vorige collegeperiode hebben wij de raad een rapport gepresenteerd waarin stond dat 2030 in technische zin niet haalbaar is. Het is geen kwestie van een politieke keuze, maar het kan gewoon niet. Ons beleid is niet geënt op de twee graden. Er is geen specifieke reden om naar de anderhalve graad te gaan. Wij proberen dit de komende jaren zowel aan de opwekkant als aan de besparingskant systematisch aan te pakken. Ook het aardgas komt daarbij aan de orde. Dat is waarover het college met de raad in gesprek moet gaan. Ik verwacht binnen één of twee kwartalen een soort startnotitie van de U10 over de opwekkingskant. In de termen van het klimaatakkoord heet dat "de regionale energiestrategie". Wij bekijken daartoe systematisch wat wij in deze regio kunnen opwekken en hoe wij dat kunnen plannen. Op gemeentelijke schaal komt zo snel mogelijk, ik denk in 2020, een wijkgerichte aanpak om echt over alle wijken in de stad te kunnen zeggen wanneer wij daar aan de slag gaan met het aardgasloos maken en de besparing. Ik denk dat wij dan gezamenlijk kiezen welke scenario's wij gebruiken en wat kunnen wij doen voor het klimaat en voor andere belangen en hoe wij die wegen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Vanochtend hebben wij gesproken over de omgevingsvisie. Ik moest daar een beetje aan denken, vooral bij de derde vraag van de PvdD-fractie. Komt er op den duur een klimaatvisie die integraal ingaat op alle opgaven die wij hebben, ook over circulaire economie en klimaatadaptatie in het kader van de omgevingsvisie?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! De ruimtelijke ontwikkelingen en de keuzen die wij maken, landen in de omgevingsvisie. De regionale energiestrategie gaat over het aanbod van energie. De transitievisie warmte voor de wijken gaat over de vraagkant, dus de gebruikers. De aanbod- en vraagkant hebben beide ruimtelijke implicaties. Wij leggen die eerst in de documenten vast en daarna in de omgevingsplannen en omgevingsvisies. Hetzelfde geldt voor mobiliteit en bouwen. Die landen vervolgens in het instrumentarium van de Omgevingswet.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Op weg naar een klimaatneutraal Utrecht moet tot 70% minder uitstoot worden gerealiseerd. Inmiddels hebben wij tot nog toe slechts 6,4% minder uitstoot gerealiseerd. Kan de wethouder aangeven wie waarop moet besparen, hoeveel dat kost, wie dat betaalt en wat dat betekent voor de wereldwijde klimaatopwarming?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik verwijs naar de stukken die ik zojuist aankondigde. Ik denk dat wij redelijk snel inzicht kunnen geven in wat er in de regio aan potentie is om duurzame energie te maken. Dan kunnen wij daarover met elkaar het gesprek aangaan. Wij werken aan een stadsakkoord Aardgasloos. Wij bekijken wat dat betekent voor de wijken en in welke volgorde en onder welke voorwaarden wij dat doen. Wij zullen over één of twee jaar met de raad daarover spreken.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! De wethouder heeft zojuist een aantal dingen genoemd. Zijn er prioriteiten?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik vrees dat bij mijzelf de urgentie al hoog genoeg is. Ik probeer zo hard mogelijk te gaan. Ik denk dat er niet zozeer sprake is van een nieuwe prioriteiten. Wij moeten ervoor zorgen dat op het landelijke toneel goede voorwaarden komen. Afgesproken is dat wij de komende jaren 40.000 woningen aanwijzen. Wij kunnen op verschillende gronden keuzes maken. Wij kunnen ons ook inzetten voor een maximaal CO₂-effect. Dat betekent echter dat wij dan andere keuzes *niet* maken. Er is altijd sprake van belangenafwegingen. Dan bedienen wij misschien andere belangen niet.

Mevrouw **HEIJNE** (GroenLinks): Voorzitter! In de komende periode speelt de regionale energiestrategie. Kan de wethouder vertellen wanneer dat door de raad wordt behandeld? Wij kunnen dan zaken vastleggen om stappen te zetten.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik verwacht dat de komende twee kwartalen. Dat gaat echt snel. Wij ontwerpen dit in hoog tempo, eerst met een technische briefing zodat de raad de plaatjes kan zien. Vervolgens komt er een startnotitie. Men kan de potentie in beeld brengen, maar

vervolgens moeten wij keuzes maken over ons bod aan het Rijk. Ik verwacht dat wij daar binnen twee kwartalen dingen over kunnen vastleggen. Het conceptbod moet tegen de zomer naar Den Haag.

Mevrouw **SASBRINK** (fractiemedewerker PvdD): Voorzitter! Dank voor de beantwoording, die ging vooral over het opwekken van energie en over energiebesparing. Ik hoef niet te vertellen dat klimaatverandering nog door meer zaken wordt bewerkstelligd. Komt er een klimaatbeleid, of vindt de wethouder dat er in deze gemeente beleid moet komen voor zaken als consumptie?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben geen consumptiebeleid in de planning, maar wel beleid over mobiliteit en bouwen.

2. Vragen van de heer Van Waveren en mevrouw Rajkowski inzake het altijd aanpakken van relschoppers.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Vrijdag jl. heeft de burgemeester een demonstratie afgebroken in verband met ongeregelde heden, onder andere geweld tegen de politie. Zondag zei de politie geen arrestaties meer te verwachten. Na publicatie van raadsragen kwam gisteren het bericht binnen dat camerabeelden zijn veiliggesteld en dat de politie onderzoek doet. Daar zijn wij blij mee.

Desalniettemin stellen wij de volgende vragen.

1. Is door deze politiemensen aangifte gedaan van geweld? Zo nee, waarom niet?
2. Is de burgemeester bereid om als het politieonderzoek is afgerond de gemeenteraad te informeren over het vervolg, zoals aansprakelijkheidsstelling, vervolging door het OM en boetes? Zo nee, waarom niet?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. De politie en het OM hebben mij bericht dat de betrokken politiemensen melding hebben gemaakt van het geweld. Zij leggen hun bevindingen vast in een proces-verbaal. De bereidheid tot het doen van aangifte is er en zal onderdeel uitmaken van het gestarte politieonderzoek naar het verstoren van de demonstratie.

Het antwoord op vraag 2. Dit valt onder het gezag van het OM. Politie en OM brengen dit via hun eigen communicatiemiddelen naar buiten.

De heer **SUNGUR** (DENK): Voorzitter! Wordt ook onderzoek gedaan naar acties van Pegida, bijvoorbeeld in het kader van haat zaaien en het aanzetten tot haat?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Wees daarvan verzekerd.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Voor de PvdA-fractie is het onacceptabel van welke groep dan ook dat de politie wordt aangevallen, wordt bekogeld of dat tegen de politie geweld wordt gebruikt.

Ik neem aan dat de demonstratie werd beëindigd. Men zag dat de situatie uit de hand liep. Wij weten wie dat veroorzaakten. Waarom is besloten om niet over te gaan tot het doen van arrestaties?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Die discussie hebben wij al eerder gevoerd. Ik begrijp de vraag. Het handhaven van de openbare orde, het terugbrengen van de rust en het voorkomen van wanordelijkheden zijn belangrijker. Er zijn ook camerabeelden.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Er is proces verbaal opgemaakt, maar aangifte hangt af van onderzoek dat plaatsvindt. Ik neem aan dat als er sprake is van geweld tegen hulpverleners de burgemeester het met ons eens is dat altijd aangifte moet worden gedaan en dat dit niet afhankelijk moet zijn van lopende onderzoeken.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik zal het antwoord op de eerste vraag herhalen. Ik hoop daarmee helder te maken wat ik heb gezegd en wat politie en OM mij hebben bericht: betrokken politiemensen hebben melding gemaakt van het geweld. Zij leggen hun bevindingen vast in een proces verbaal. De bereidheid tot het doen van aangifte is er en zal deel uitmaken van het gestarte politieonderzoek naar het verstoren van de demonstratie.

Ik denk dat ik daarmee "ja" zeg.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik denk dat wij hier nog wel eens op terugkomen. Dan horen wij vast meer details.

3. Vragen van mevrouw Streefland (ChristenUnie), mede namens mevrouw Podt (D66) de heer Van der Zweth (PvdA) en mevrouw Kleinrensink (GroenLinks), inzake huisvestingsonzekerheid van de Voedselbank in Leidsche Rijn.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! De voedselbank in Leidsche Rijn is al tien jaar een begrip en steun en toeverlaat voor mensen in Leidsche Rijn, Vleuten en De Meern die onder of rond het sociale minimum leven en in financiële nood verkeren. Daarnaast bieden de 50 vrijwilligers van de VoedselbankPLUS en de Buurwerkkamer sociaal-juridische ondersteuning. Het uitgiftepunt is een ontmoetingsplek, er wordt koffie en thee geschonken en er is tijd en ruimte voor een praatje. Er worden, samen met de vrijwilligers van de Buurwerkkamer, mensen geholpen met solliciteren, het aanvragen van opleidingen, het invullen van formulieren, het verwijzen naar andere instanties en met computerproblemen. Er is een inloopspreekuur gehouden voor mensen die in kwetsbare omstandigheden verkeren zoals jongeren van Place2BU en bewoners van Skaeve Huse.

In de tien jaar dat de coördinator, onbezoldigd, de VoedselbankPLUS Leidsche Rijn runt, is de huidige plek aan de Belcampostraat 12 haar vierde locatie. Recentelijk is gebleken dat zij mogelijk uit het pand moet vertrekken. Er is derhalve onduidelijkheid en onzekerheid over de voortzetting van de voedselbank in Leidsche Rijn. Elke zes maanden hoopt de coördinator op een verlenging van het contract, maar zij kan er elke maand worden uitgezet. Zij heeft al twee architecten over de vloer gehad in verband met het verbeteren van het pand. Vier mensen van de gemeente hebben het pand in opdracht van UVO bekeken. Dit alles zonder communicatie en zonder inspraak van de Voedselbank zelf.

De maandelijkse vaste lasten van EUR 600 hoesten de VoedselbankPLUS en de Buurwerkkamer zelf op. Zij worden gesteund met giften van donateurs. De coördinator van de VoedselbankPLUS is het gesol inmiddels zat, zij wil dat helder en op tijd wordt gecommuniceerd. Zij verlangt naar bestaanszekerheid. Als die er niet komt, betekent dat voor 150 gezinnen in Leidsche Rijn en Vleuten en De Meern geen voedselpakketten, geen inloopspreekuur, geen praatje voor mensen die eenzaam zijn en geen hulp bij het invullen van complexe formulieren of bij sollicitatie. Ruim 50 vrijwilligers kunnen hun inzet voor de inwoners dan intrekken.

De fracties van ChristenUnie, D66, PvdA en GroenLinks zijn ontstemd over de gang van zaken. In het coalitieakkoord is het volgende opgenomen: "We maken het mogelijk dat de voedselbanken en vergelijkbare initiatieven in de stad meer zekerheid krijgen over het langdurig gebruik van locaties tegen dragelijke lasten" en "We stimuleren en leveren een bijdrage aan de huisvesting van maatschappelijke initiatieven ('Dak op je initiatief')".

De genoemde situatie bij de VoedselbankPLUS Leidsche Rijn laat zien dat er helaas nog veel onzekerheid is en dat afbouw en opheffen van de voorziening op de loer ligt. Het verdwijnen van de voedselbank zal de gemeente op termijn veel geld kosten. De juist zo gewenste sociale cohesie wordt daarbij tenietgedaan.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat het mogelijk wordt gemaakt dat de voedselbanken en vergelijkbare initiatieven meer zekerheid krijgen.

1. Is het college op de hoogte van de onzekerheid over het bestaansrecht van de VoedselbankPLUS Leidsche Rijn?
2. Is het college ervan op de hoogte dat verscheidene ambtenaren het pand hebben bekeken zonder de coördinatoren van de VoedselbankPLUS en de Buurwerkkamer daarover te informeren? Wat is de reden van deze inspectie?
3. Is het college van mening dat deze onzekerheid over bestaansrecht voor een stichting die bestaat uit louter vrijwilligers en die opkomt voor de meest kwetsbaren in onze samenleving onaanvaardbaar is?
4. Is het college het met ons eens dat de VoedselbankPLUS, in combinatie met de Buurwerkkamer, juist passend is in het Utrechtse model waarbij vrijwilligers mensen in kwetsbare posities op een zo'n laagdrempelig mogelijke manier helpen?
5. Is het college bereid om zo snel mogelijk helderheid te verschaffen over het contract? Of om in overleg met de coördinator een passende en duurzame plek inclusief een reële planning aan te bieden?
6. Hoe is het gesteld met de huisvestingssituatie bij andere voedselbanken in de stad? Spelen daar soortgelijke situaties?
7. Hoe voorkomt het college dezelfde situatie in andere wijken?

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het behandelen van zeven vragen in drie minuten is voor het college een uitdaging.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Vanwege de afwezigheid van wethouder Everhardt worden die door mij behandeld.

Het antwoord op vraag 1. Het college is zich zeker bewust van de situatie bij de voedselbank in Leidsche Rijn en van het feit dat die nu een onderkomen heeft in de Belcampostraat 12.

Het antwoord op vraag 2. De voedselbank is ervan op de hoogte dat bezoeken kunnen plaatsvinden voor onderhoud of voor onderzoek voor een nieuwe functie. De voedselbank wordt niet altijd op de hoogte gesteld dat daadwerkelijk iemand van de gemeente langskomt. Wij bekijken hoe wij dit in het vervolg anders kunnen doen.

Het antwoord op vraag 3. Het bestaansrecht van de voedselbank staat niet ter discussie. Wij vinden het belangrijk dat er snel duidelijkheid komt over een vaste plek. Wij kennen allemaal het belang van deze voorziening.

Het antwoord op vraag 4. Ja, dat zijn wij. Wij zijn bereid om een voorstel te doen. Wij gaan de komende jaren aan de slag om ervoor te zorgen dat wij steeds minder afhankelijk zijn van deze vorm van noodhulp, maar daar zijn wij nog niet. De voedselbank doet goed en belangrijk werk. De combinatie met sociaal en juridisch advies en begeleiding om uit de armoede te komen, is zeer waardevol.

Het antwoord op vraag 5. De Voedselbank Leidsche Rijn heeft in het kader van leegstandsbeheer een bruikleenovereenkomst voor het gebruik van het pand. De buurtwerkkamer in Leidsche Rijn, maar ook die op andere plekken, zijn initiatieven die een bruikleenrelatie hebben met de Voedselbank Leidsche Rijn. Wij hebben daarmee vastgoedtechnisch geen aparte relatie.

De gemeente heeft voor het pand een toekomstige duurzame invulling met een beleidsdoel voor ogen. De vastgoedorganisatie UVO zal de VoedselbankPLUS in Leidsche Rijn steunen bij het zoeken naar een passende alternatieve locatie in de wijk.

Het antwoord op de vragen 6 en 7. De situatie van de voedselbank in Leidsche Rijn is een integrale opgave die wij willen oppakken. Daarom gaan nog vóór het kerstreces de betrokken partijen binnen de gemeente, de vrijwilligers, de voedselbanken zelf en de Stichting Voedselbank Utrecht om de tafel om de koers te bepalen. Daarna komen wij zo snel mogelijk bij de raad terug met een voorstel of een plan.

Mevrouw **KLEINRENSINK** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder zegt de koers met betrekking tot de voedselbanken te bepalen. Is al bekend welke koers het college wil varen?

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! De koers van de voedselbanken wordt in het coalitieakkoord genoemd. Wij vinden het waardevolle initiatieven. Wij vinden dat de lasten ervan dragelijk zijn. Vooral nog is dat alleen tekst. Wij willen die omzetten in praktijk. Wij gaan snel met de betrokkenen in gesprek om de koers vast te stellen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! In het coalitieakkoord is budget vrijgemaakt. Ik neem aan dat er sprake zal zijn van een raadsvoorstel omdat er geld mee is gemoeid. Wanneer kunnen wij dat verwachten?

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Ik heb geprobeerd te bekijken hoe snel wij de raad dat voorstel kunnen doen, ook als vervangend wethouder Vastgoed. Die moet daartoe de integrale opgave helemaal bekijken. Er moet in dat beleid meer ruimte komen voor maatschappelijke doelen. Wij hebben besloten om vóór het kerstreces daarover om de tafel te gaan. Ik neem aan dat wij begin volgend jaar hierover meer informatie hebben. Wij zorgen ervoor dat de raad goed is aangehaakt, ongeacht het een voorstel betreft of niet.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Wanneer wordt de coördinator van de VoedselbankPLUS geïnformeerd over de zoektocht en de uitkomst ervan? Op die vraag wil men graag antwoord krijgen.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! De coördinator wordt bij het proces betrokken. Vóór het kerstreces zal met haar en met de stichting contact worden opgenomen om de mogelijkheden te verkennen. Begin volgend jaar verstrekken wij informatie over onze koers. Dan zal zij zeker van de ontwikkelingen op de hoogte worden gebracht.

4. Vragen van de heer Sungur (DENK) inzake "Waarom een rode loper voor Pegida pal voor de deur van de Ulu-moskee?"

De heer **SUNGUR** (DENK): Voorzitter! Tot onze verbijstering hebben wij afgelopen vrijdagavond moeten toezien hoe de burgemeester de haatdemonstratie van de racistische anti-moslimbeweging Pegida pal voor de Ulu Moskee heeft gefaciliteerd. Deze haatdemonstratie had geen ander doel dan het verstoren van de openbare orde, het zaaien van haat en het intimideren en provoceren van de moslimgemeenschap.

Utrechters en zeker de islamitische gemeenschap zijn zeer teleurgesteld in de rol die de burgemeester hierin heeft gespeeld. Laat duidelijk zijn dat wij dit soort taferelen rondom een moskee niet dulden. Een dergelijke haatdemonstratie mag nooit meer rond een moskee plaatsvinden.

Wij hebben hierbij de volgende vragen.

1. Waarom liet de burgemeester de haatdemonstratie doorgaan terwijl wanordelijkheden en verkeershinder waren te voorzien en de burgemeester voldoende reden had om de demonstratie op deze plaats te verbieden?
2. Waarom heeft de burgemeester dit keer op het moskeeplein de rode loper gelegd voor rechtsextremisme terwijl dezelfde burgemeester en ook de rechter in de afgelopen maand mei een vergelijkbare haatdemonstratie op het moskeeplein hebben verboden en verplaatst? Waarom kon deze keer niet hetzelfde gebeuren?
3. Waarom heeft de burgemeester het grondrecht van moslims om het avondgebed in de Ulu-moskee te voldoen beperkt omwille van de haatdemonstratie van Pegida?
4. Waarom stortte de burgemeester een prachtige woonwijk in zoveel ellende?
5. Waarom moesten de vrijwilligers van de moskee en de jongerenwerkers als ordetroepen dienen en gevaarlopen? Had de gemeente de aansprakelijkheid op zich genomen als deze mensen iets zou zijn overkomen?
6. Waarom noemt de burgemeester in zijn brief de deelnemers aan de tegendemonstratie "relschoppers" terwijl hij geen waardeoordeel geeft over de racistische antimoslimbeweging Pegida en haar haatzaaiende provocatieve actie?
7. Is de gemeente bereid om de schade die de Ulu-moskee en de omliggende ondernemers hebben geleden te vergoeden? Zo niet, waarom niet?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Demonstreren is een grondrecht. Pegida Nederland heeft een kennisgeving ingediend. Die is, zoals altijd, beoordeeld op criteria van de Wet openbare manifestaties. Een burgemeester kan alleen voor wat betreft de locatie beperkingen opleggen ter voorkoming en ter bestrijding van wanordelijkheden, bij gevaar voor het verkeer en bij gevaar voor de volksgezondheid. Een burgemeester mag zich niet mengen in de inhoud van de demonstratie of daarover een oordeel hebben. Het OM kan bij strafbare uitingen vervolgen. Dat is bij een eerdere demonstratie van Pegida gebeurd.

In oktober 2015 is de raad uitgebreid geïnformeerd over het wettelijke kader bij demonstraties. In die brief is aangegeven dat de rechter bij toetsing van opgelegde beperkingen er scherp op let of het recht op demonstreren niet onnodig wordt ingeperkt. Een verplaatsing naar een afgelegen terrein of het opleggen van ongebruikelijke vroege of late tijdstippen zijn voorbeelden van beperkingen die in het algemeen door de rechter niet worden geaccepteerd.

Bij de afweging of het stellen van beperkingen aan de orde kan zijn, wordt de bredere context in ogenschouw genomen. Afgelopen juni leidde de aangekondigde demonstratie van Pegida Nederland in vijf steden tijdens de ramadan en met het roosteren van een varken tot veel meer publiciteit en aangekondigde reacties voor en tegen. Tegen deze achtergrond is toen de afweging gemaakt om het busviaduct nabij de moskee als locatie aan te wijzen. De rechter heeft geoordeeld dat de gemeente voor de demonstratie op 4 juni jl. Pegida Nederland terecht beperkingen heeft opgelegd.

Voor de demonstratie van afgelopen vrijdag geldt dat de aandacht tot vrijdag vrijwel miniem was en dat daarmee onvoldoende grond bestond om vooraf qua locatie beperkingen op te leggen.

Het antwoord op vraag 3. Zowel het recht op demonstratie als van geloofsbelijdenis zijn in Nederland een grondrecht. Er kunnen situaties ontstaan waarbij beide grondrechten op gespannen voet met elkaar staan. Dat gegeven op zichzelf is geen voldoende reden om op voorhand één van deze grondrechten in te perken. In mijn brief aan Pegida Nederland is in antwoord op de kennisgeving in relatie tot het grondrecht van geloofsbelijdenis de volgende passage opgenomen: "Het belijden van een godsdienst is evenals het uiten van een mening een grondrecht. Het recht op het belijden van een

godsdienst wordt beschermd door artikel 9 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Aan dit artikel kan ook de aanspraak worden ontleend tot het ongestoord individueel en gezamenlijk kunnen belijden van een geloof, ook in een gebouw."

Verderop in de brief staat: "Ten aanzien van het geluidsvolume wordt u verzocht om overlast te voorkomen en om rekening te houden met de grondrechten van anderen." Politie en gemeente waren overigens ook op de hoogte van het tijdstip, 20.45 uur, van het avondgebed in de Ulu-moskee.

Het antwoord op vraag 4. Deze vraag heb ik beantwoord met het antwoord geven op de vragen 1, 2 en 3.

Het antwoord op vraag 5. De gemeente en de politie hebben de Ulu-moskee en de Asuna-moskee direct geïnformeerd toe bekend werd dat Pegida Nederland opnieuw bij de Ulu-moskee wilde demonstreren. De Ulu-moskee heeft vrijwilligers benaderd om jongeren aan te spreken om zich niet te laten provoceren. Met hetzelfde doel heeft de gemeente jongerenwerkers ingezet ter ondersteuning van de vrijwilligers die door zowel de Ulu-moskee als de Asuna-moskee zijn ingezet. Dat waardeer ik zeer. In alle gevallen geldt dat de eigen veiligheid voor gaat. Zij mogen stoppen op elk moment dat zij zich niet meer veilig voelen.

Het antwoord op vraag 6. Over de inhoud van een grondwettelijk beschermde demonstratie heb ik geen oordeel. Of uitingen in een strafrechtelijke zin haatzaaiend of racistisch zijn, is ter beoordeling aan het OM. Het is mogelijk dat tijdens een demonstratie een groep personen een tegengeluid wil laten horen. Dat kan, zelfs als er geen kennisgeving is ingediend. Bij een tegendemonstratie geldt dat er sprake moet zijn van een gezamenlijke – meer dan één persoon – meningsuiting op een openbare plaats. Daarnaast moet er sprake zijn van vreedzame gedragingen. In dit geval escaleerde de situatie toen personen met voorwerpen naar demonstranten en politie begonnen te gooien. Op dat moment is er geen sprake meer van een tegendemonstratie, maar van het verstoren van een andere demonstratie, het verstoren van de openbare orde en het plegen van geweld tegen politie en anderen. De kwalificatie "relschoppers" in de brief slaat op de personen die gooiden met flessen, blikjes en andere voorwerpen.

Het antwoord op vraag 7. Er zijn bij de gemeente geen schadeclaims ingediend. Als dat alsnog gebeurt, zullen die in behandeling worden genomen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! In het belang van het vragenuur hadden de antwoorden van de burgemeester qua tijd scherper kunnen worden opgesteld, zodat alle vragen van het vragenuur aan bod kunnen komen.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Zonder een waardeoordeel over Pegida uit te spreken, heb ik de volgende vraag. Is het college het met de PVV-fractie-fractie eens dat de grondwettelijke rechten ten aanzien van demonstreren door de overheid moeten worden beschermd en dat het recht op vrije meningsuiting voorgaat op het recht dat de vragenstellers menen te hebben, omdat zij de genoemde taferelen rond een moskee niet dulden?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik zal mijn lange antwoord op de eerste vraag van de heer Sungur niet herhalen. Ik heb in dat antwoord de kern van de zaak behandeld: demonstreren is een grondrecht.

De heer **SUNGUR** (DENK): Voorzitter! Kan de burgemeester ons ervan verzekeren dat, gelet op de meest recente demonstratie, Pegida onder zijn gezag niet langer de ruimte krijgt om rond een moskee een haatdemonstratie te organiseren?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Iedere keer als een kennisgeving wordt ingediend voor een demonstratie zal ik daarmee omgaan op basis van wat mij wettelijk is toegestaan en wat mijn eerdere ervaring is. Het antwoord op de vraag van de heer Sungur is: "Nee".

5. Vragen van mevrouw Zwinkels (CDA) inzake herinrichting kruising Heycopstraat-Croeselaan.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Na een werkbezoek aan Dichterswijk en gesprekken met enkele betrokken inwoners uit de wijk is de CDA-fractie geïnteresseerd geraakt in de voorgenomen herinrichting van de kruising Heycopstraat-Croeselaan. De CDA-fractie vindt dat om verschillende redenen het moment is ontstaan dat de gemeente kan gebruiken om de situatie te verbeteren.

1. Inwoners van de wijk hebben hun zorgen geuit over de verkeersveiligheid op de kruising. Zelf heb ik daar deze week bijna een ongeluk zien gebeuren van een fietser en een vrachtwagen. Wat wil het college daaraan doen?
2. Klopt het dat Eneco werkzaamheden heeft gepland voor dit wegdeel van de Croeselaan? Heeft Eneco het aanbod gedaan om extra middelen beschikbaar te stellen ten behoeve van de herinrichting? Zo ja, wat is de planning hiervan?
3. Klopt het dat de initiatiefnemers van het Ringpark zijn betrokken bij het ontwerp van de herinrichting van de kruising? Zo ja, waarom is daarvoor gekozen? Zijn ook andere bewoners van de wijk benaderd?
4. Waar staat de gemeente in haar ontwerpproces op dit moment? Hoe wordt dit aangepakt? Hoe worden de bewoners van de wijk en de gemeenteraad daarover geïnformeerd?
5. Er kunnen uiteraard keuzen worden gemaakt voor wat betreft functies en voorzieningen. Biedt de herinrichting, gelet op andere gebiedsontwikkelingen in de omgeving, aanleiding om na te denken over het opstellen van een omgevingsvisie voor Dichterswijk?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Wij zijn op de genoemde plaats niet bezig met een herinrichtingproject. Om verwachtingen te temperen, is het belangrijk om dat te zeggen.

Eneco zal op de genoemde plaats iets doen aan zijn infrastructuur. De straat moet open en dicht. Als wij voor die plaats wensen hebben voor veranderingen, wil Eneco die graag realiseren, maar dan moeten wij die kenbaar maken. Deze mogelijkheid heeft tot bezinning geleid, vooral over kleine aanpassingen. Wij vinden de verkeersveiligheid op deze plaats niet zeer problematisch, maar wij hebben nagedacht over de wijze waarop Eneco de boel weer dichtmaakt. Uiteraard zal Eneco geen meerkosten betalen, maar ze wil wel meedenken en meewerken.

Het deel waarvan sprake is, ligt toevallig op het deel van het Ringpark. De mensen van het Ringpark zijn erg actief. Meer inwoners zijn actief, ook de school in de buurt. Zij hebben voor deze plek ideeën en schetsen ingebracht. Wij hebben met deze omwonenden contact. Waar dat kan, worden zij bij de ontwikkelingen betrokken. Nogmaals, het is geen herinrichtingproject. Er is geen sprake van een volwaardig participatieproces.

Het is goed dat men beseft dat op dit traject bussen en vrachtwagens rijden. Er kan niet veel gebeuren. Er zijn gemeenschappelijke ambities om de Croeselaan echt te verbouwen. Dan is er echter sprake van een miljoenenproject, maar daarvoor hebben wij niets op de begroting staan.

De vraag uit de omgeving gaat niet zozeer om een omgevingsvisie, maar veel meer over de coördinatie tussen verschillende projecten. De gemeente heeft inmiddels stappen gezet om dat beter te organiseren.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Ik hoor de wethouder zeggen dat er geen sprake is van een volwaardige herinrichtings- of participatietrajecten. Het is niet volwaardig om over de verkeersveiligheid te spreken. Is de wethouder bereid om dit soort kansen te benutten als op zo'n plek toch wordt gewerkt? Wil zij de wijk erbij betrekken? Wij hebben vaak de mond vol over participatie. Is de wethouder bereid om ook als het niet om een miljoenenproject gaat toch de kansen te benutten?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dat is precies wat wij doen. Er is werk te doen. Wij bekijken welke kansen wij kunnen benutten, maar wij moeten eerlijk zijn. Er is in de begroting geen geld voor. Wij betrekken de mensen erbij die in de buurt actief zijn, maar zeggen niet dat dit een project is waar de bomen tot in de hemel reiken. In de raad is vaak gesproken over het belang van verwachtingsmanagement. Ik probeer daarover duidelijk te zijn. Ook ambtelijk gebeurt dat.

6. Vragen van de heer Van Schie (VVD) inzake poortje voor het viaduct.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De afgelopen jaren is met enige regelmaat een vrachtauto of bestelbusje klem gereden onder het viaduct onder de Waterlinieweg aan de Prins Hendriklaan. Dit tot schrik van automobilisten, fietsers, voetgangers en omwonenden. Afgelopen week was het zoveelste AH-bezorgbusje de klos. De doorrijhoogte is daar sinds de aanleg in de jaren zestig beperkt tot 2.40 m.

Grote schade aan het voertuig en het viaduct. De schrik en ook kans op letsel zijn volgens de VVD-fractie eenvoudig te vermijden met een hoogtebegrenzer, een portaal op doorrijhoogte op enige meters vóór het viaduct. Ook een dynamisch verkeerslicht met een intelligente hoogtesensor is een optie, maar dat bestaat helaas nog niet.

1. Is het college bereid om extra maatregelen te nemen om te voorkomen dat te hoge voertuigen zichzelf vast rijden?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Er is helaas geen beleid voor zich vast rijdende auto's en ook niet voor poortjes vóór viaducten. Ik kan dat beleid niet van de plank trekken. Ik begrijp de vraag echter heel goed. De foto's spreken boekdelen. Ik laat de verkeerskundigen bekijken of het verstandig is om op deze plek een poortje of iets anders neer te zetten. Ik ga ervan uit dat het antwoord "ja" is, maar ik vind dat wij dit goed en ordentelijk moeten beoordelen. Ik zal de raad bij memo informeren hoe die beoordeling afloopt.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Misschien kan de wethouder daarbij ook de Keizerbrug betrekken. Dat is precies zo'n punt.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Voordat je het weet, maken wij beleid. Ik was daar al bang voor. Oké, ik betrek hierbij ook de J.M. de Muinck Keizerbrug.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Wellicht is men bereid om na te denken of voor het viaduct onder de Waterlinieweg aan de Prins Hendriklaan een lik verf kan worden gebruikt. Het viaduct staat vlak naast het prachtige Rietveld Schröderhuis. Door al die aanrijdingen heeft het viaduct een slordige aanblik gekregen.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik krijg het gevoel dat ik de heer Van Schie een vinger heb gegeven, maar dat hij nu mijn hele arm wil. Ik ben niet de wethouder die over een lik verf gaat. Ik zie wel kans om het viaduct vorm te geven in de stijl van De Stijl.

De **VOORZITTER**: Op welke termijn kunnen wij dit verwachten?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dat moet dit kwartaal nog lukken.

7. Vragen van mevrouw Schers (GroenLinks) inzake fietsenblokkade op de bushalte.

Mevrouw **SCHERS** (GroenLinks): Voorzitter! Vóór TivoliVredenburg bevindt zich een lange bushalte. Althans, dat is de bedoeling, maar de halte doet echter ook vaak dienst als fietsenstalling. De blindengeleidestrook en de halteringsblokken in de bestrating maken op parkerende fietsers blijkbaar niet de indruk dat hun fiets vlak voor de neus van uitstappende busreizigers wordt geparkeerd, die mogelijk een rolstoelplank nodig hebben om uit te stappen of die via de blindengeleidestrook hun weg moeten vervolgen.

De GroenLinks-fractie vindt het belangrijk dat bushaltes in Utrecht toegankelijk zijn. Fietsen horen daar niet te worden geparkeerd. Daarom stelt de GroenLinks-fractie de volgende vragen.

1. Is de wethouder bekend met het fietsparkeerprobleem op de bushalte Vredenburg richting Neude?
2. Hoe verklaart de wethouder de voortdurende blokkade van geparkeerde fietsen op de halte?
3. Is de wethouder het met de GroenLinks-fractie eens dat in het belang van toegankelijkheid voortaan op foutgeparkeerde fietsen moet worden gehandhaafd zodat de bushalte fietsvrij wordt? Zo ja, kan de wethouder toezeggen om daar zo snel mogelijk voor te zorgen?
4. Is de wethouder bereid om in de stenen een aanduiding aan te brengen om het fietsparkeren te ontmoedigen? Zo nee, waarom niet?
5. Het fietsparkeren nabij TivoliVredenburg vormt een aanhoudend probleem. Het gebrek aan voldoende fietsparkeerplekken in de binnenstad is een bekend verschijnsel. Kan het college aangeven hoe het is gesteld met het creëren van meer fietsparkeerplekken bij TivoliVredenburg?
6. Wat kan de wethouder doen, mogelijk in samenspraak met ondernemers in de nabijheid van TivoliVredenburg, om bezoekers van dit deel van de binnenstad te verleiden om hun fietsen elders te parkeren om daarmee de toegankelijkheid van de openbare ruimte te verbeteren?
7. Wil de wethouder de raad binnen afzienbare tijd informeren over de aanvullende maatregelen die bij TivoliVredenburg worden genomen om het probleem van hinderlijk gestalde fietsen op te lossen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! De vele geparkeerde fietsen vormen geen nieuw probleem. De raad heeft mij met betrekking tot dit probleem de handen gebonden.

Wij ruimen gevaarlijk gestalde fietsen. Hinderlijk gestalde fietsen ruimen wij niet. Wij zijn bezig met het zoeken naar ruimte voor het legaal stallen van fietsen. Dat valt in de binnenstad niet mee. Er is sprake van een enorme ruimtelijke druk. In het nieuwe coalitieakkoord zijn extra mogelijkheden opgenomen om van autoparkeren naar fietsparkeren te gaan. Dat is het decor waartegen dit probleem moet worden gezien.

Het probleem dat mevrouw Schers noemt, is niet verrassend. De verklaring is enerzijds het tekort aan stallingplekken, maar ook het feit dat de mensen de weg van de minste weerstand kiezen.

Wij handhaven dagelijks. Op de genoemde plek zijn dit jaar al 1.300 fietsen geruimd. Er staat niet de hele dag iemand naast. Wij komen wel vaak langs. Hoe wij werken aan stallingplekken, heb ik nog geen jaar geleden in een brief aan de raad gemeld. Recent heb ik de raad een memo gestuurd over extra fietsparkeerplekken. Wij willen rond 2020 2.000 extra fietsparkeerplekken realiseren. Daarover is de raad geïnformeerd. Ook op deze plek zoeken wij samen met de omgeving naar extra plekken voor regulier gestalde fietsen. Ik merk dat mensen iets vaak niet herkennen als gevaarlijk omdat zij de voorzieningen voor gehandicapten niet als zodanig herkennen. Binnen 80cm van een blindengeleidestrook mag geen fiets worden gestald, want dan wordt die geruimd. Veel mensen weten dat niet, want zij weten niet wat een blindengeleidestrook is. Ik wil bekijken wat wij in de communicatie moeten verbeteren zodat mensen weten wat een blindengeleidestrook is en zij weten dat zij daarop hun fiets niet moeten neerzetten. Wij kunnen dat ook op de door mevrouw Schers genoemde plek doen.

Inzake de aanvullende maatregelen verwijs ik naar de informatie die de raad al heeft gehad en nog zal krijgen over de fietsenstallingproblematiek in de binnenstad.

De heer **BOSCH** (PVV): Voorzitter! De wethouder noemt de binnenstad, maar wordt ook Leidsche Rijn Centrum bij dit soort analyses betrokken? Daar is de situatie voor fietsers nog steeds niet prettig.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Wij maken ons overal bezorgd over het stallen van fietsen, maar de binnenstad vormt een buitencategorie. Wij hebben daar extra inzet. Ik ken de problematiek in Leidsche Rijn Centrum niet precies. De afgelopen jaren hebben wij ons ingezet voor de treinstations. Daar zijn de stallingen fors uitgebreid.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Ook wij maken ons zorgen over het fietsparkeren in de binnenstad. Ik heb de wethouder beluisterd, maar heb niet begrepen wat bij TivoliVredenburg aan het fietsparkeren verandert.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! In de hele binnenstad zoeken wij plekken voor 2.000 extra fietsen. Dat lukt gestaag: 700 erbij op het Neude, uitbreiding van pop-up stallingen, er wordt gewerkt aan het Jacobskerkhof en de Koestraat wordt verbouwd. Dat geldt ook voor het gebied rond TivoliVredenburg. Wij blijven ook handhaven op gevaarlijk gestalde fietsen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Rondom de nieuwe entree van de Stadskamer bij de nieuwe Stadsbuitengracht bij TivoliVredenburg is een enorme fietsenaanwas ontstaan. Kunnen wij ook daar een blindengeleidestrook aanleggen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! De heer Van Schie is aan het omdenken. Daar is hij heel goed in.

Wij leggen blindengeleidestroken aan als die passend zijn. Zo niet, hou ik mij aan het beleid van de raad om niet op hinderlijk gestalde fietsen te handhaven, maar wel op gevaarlijk gestalde.

Mevrouw **SCHERS** (GroenLinks): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor de beantwoording. Zij zegt dat gevaarlijk gestalde fietsen worden verwijderd. Dat zijn fietsen die binnen 80 cm van een blindengeleidestrook staan. Toen ik van het Stadskantoor hier naartoe kwam, zag ik een handhaver die fietsen verwijderde. Hij zei mij dat hij de fietsen bij de bushalte niet mocht verwijderen, want daar moet de raad toestemming voor geven. Het zijn fietsen die nota bene vlak bij een blindengeleidestrook staan. Hij heeft dat vernomen van zijn meerderen. Wat doet de wethouder hieraan?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik kan natuurlijk niet instaan voor elke individuele medewerker, maar ik weet dat VTH het verwijderen van fietsen heel precies doet. VTH beschikt over een handboek waarin duidelijke foto's staan van alle plekken in de stad waar dit speelt. Op de foto's staan lijntjes tot waar de fietsen mogen staan. Nogmaals, de volgende keer sta ik hier om uit te

leggen waarom te veel fietsen worden weggehaald. Daarom weet zelfs de mijnheer die mevrouw Schers sprak dat de raad hierom heeft gevraagd. Ik ga er vanuit dat in zijn boek ook de lijntjes voor de genoemde bushalte staan: op 80 cm afstand van de blindengeleidestrook.

8. Vragen van mevrouw Raaijmakers (PvdA), mede namens mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) en de heer Wiegant (SP) inzake "Werk mag niet te weinig opbrengen".

Mevrouw **RAAIJMAKERS** (PvdA): Voorzitter! Op 17 oktober 2018 is het internationale armoededag. Daarom vinden in Utrecht op die dag allerlei belangrijke activiteiten plaats die aandacht vragen voor armoede. Een belangrijke remedie tegen armoede is werk, maar dan moet werk lonen. Dat blijkt niet altijd het geval te zijn. Helaas komt onder werkenden steeds meer armoede voor.

Vorige week verscheen het rapport "Als werk weinig opbrengt" van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP). Het rapport presenteert de uitkomsten van een grootschalig onderzoek naar armoede onder werkende Nederlanders. Het SCP concludeert dat het aantal werkende armen in Nederland groeit. Van de Utrechtse armoedemonitor weten wij dat het aandeel werkenden van de minima in Utrecht bovengemiddeld is. In 2014 werd door bijna 1 op de 3 huishoudens met een laag inkomen gewerkt. Het is volgens ons zorgwekkend dat dermate veel werkende Utrechters niet kunnen rondkomen.

Utrechters moeten er zeker van zijn dat werken loont en dat werken een remedie is tegen armoede. Omdat het SCP in het rapport erop wijst dat gemeenten in hun armoedebeleid relatief weinig aandacht schenken aan werkende armen en gemeenten niet goed weten hoe ze deze groep moeten bereiken, stelt de PvdA-fractie de volgende vragen.

1. Wat is de huidige omvang van het aantal werkende armen in Utrecht? Is er sprake van een toename? Zijn recentere cijfers dan uit 2014 beschikbaar?
2. In hoeverre zijn werkende armen voor de gemeente in beeld en wat doet de gemeente eraan om deze groep te bereiken?
3. Welke maatregelen neemt het college om de armoede onder werkende Utrechters tegen te gaan?
4. Zijn er al resultaten van de genomen maatregelen beschikbaar?
5. Zijn er regels in het Utrechtse armoedebeleid die werkenden (zowel in loondienst als zelfstandigen) kunnen belemmeren om in aanmerking te komen voor de armoederegelingen ondanks hun inkomen onder 125% van het minimuminkomen? Zo ja, kan het college van deze regels een overzicht geven?
6. Zzp'ers zijn volgens het SCP de grootste risicogroep. Wat doet de gemeente specifiek om armoede onder zzp'ers tegen te gaan?
7. Er is volgens het SCP weinig zicht op de effectiviteit van het gemeentelijk armoedebeleid voor werkende armen. Houdt de gemeente Utrecht de werkende armen systematisch bij? Zo nee, is de gemeente van plan om dat alsnog te gaan doen?

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. In 2014 zijn er in Utrecht 7.700 werkende huishoudens met een inkomen tot 125% van het wettelijk sociaal minimum, waarvan 4.800 werknemers in loondienst en 2.900 zelfstandigen. In 2014 daalde het aantal werkende armen voor het eerst sinds 2009. De cijfers afkomstig uit 2014 staan in de Armoedemonitor 2017. Dat is de laatste keer dat wij uitgebreid onderzoek hebben gedaan naar armoede in Utrecht. Toen waren alleen de gegevens van het CBS uit 2014 beschikbaar. Recentere cijfers hebben wij niet.

Het antwoord op vraag 2. Werkende armen met een aanvullende uitkering zijn direct bij de gemeente in beeld. Daarnaast werken wij samen met partners zoals U-centraal en de buurtteams die veel mensen in de wijk spreken. Door hen goed voor te lichten over de mogelijkheden willen wij ook werkende armen zonder uitkering bereiken. Tegelijkertijd spreken wij in onze communicatie over armoederegelingen de groep werkende armen gericht aan. Zo ontvangen binnenkort bijna 80.000 huishoudens de Zorgkrant waarin een uitgebreid stuk over de armoederegelingen staat, specifiek gericht op werkenden. Ook roep ik volgende week in een uitzending van Bingo FM juist werkenden op om van de armoederegelingen gebruik te maken. Dat programma is op maandag en dinsdag om 9.00 uur te beluisteren.

Het antwoord op vraag 3. Eén van de belangrijkste oorzaken van armoede onder werkenden is de armoedeval. De raad heeft hiervoor vorig jaar met de motie "Wij weten wat werkt" aandacht gevraagd. Wij delen met u dat het zeer belangrijk is om de armoedeval tegen te gaan. Daarom hebben wij vorige maand in de raadsbrief "Armoedemaatregelen" een aantal voorstellen gedaan om de armoedeval te verkleinen en de armoede onder werkenden te bestrijden. Hierdoor komen meer werkenden in aanmerking voor de inkomenstoeslag, bijzondere bijstand en de U-pas, ervan uitgaande dat de raad ermee instemt.

De armoedeval wordt echter voor her grootste deel veroorzaakt door rijksbeleid. Het Rijk neemt maatregelen om de armoedeval te verkleinen, bijvoorbeeld de glijdende schaal die bij huurtoeslag wordt ingevoerd. Wij blijven ook met het Rijk in gesprek over het verder beperken van de armoedeval.

Het antwoord op vraag 4. Nee, deze voorstellen zijn gedaan naar aanleiding van de meest recente minima-effectrapportage, die de raad net heeft ontvangen. In de informatie van de raadsinformatiebijeenkomst over deze voorstellen op 15 november a.s. zullen wij het effect laten zien aan de hand van voorbeeldhuishoudens. Dan kan men zien wat dit specifiek voor mensen betekent.

Het antwoord op vraag 5. Nee, die beperkende regels zijn er niet.

Het antwoord op vraag 6. Zelfstandigen denken vaak dat zij geen recht hebben op armoederegelingen, maar dat is niet het geval. Dat hangt af van hun inkomen. Als zij een laag inkomen hebben, kunnen zij net als andere inwoners gebruikmaken van armoederegelingen. Daarnaast kunnen zij ook steun krijgen op grond van het Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen. Deze regeling voorziet onder meer in tijdelijke inkomensondersteuning en een krediet voor het oplossen van schulden voor zelfstandigen. Wij onderzoeken daarbij altijd of een bedrijf weer rendabel kan worden. Wij organiseren voorlichtingsbijeenkomsten voor ondernemers bij zwaar weer en bieden schuldhulpverlening aan, specifiek voor zelfstandigen.

Het antwoord op vraag 7. Met de minima-effectrapportage (MER) meten wij het effect van het armoedebelief op voorbeeldhuishoudens. Bij de huishoudens boven het sociaal minimum gaat het NIBUD uit van inkomen uit werk. Daarmee meten wij de effectiviteit van het armoedebelief door werkenden. Door de MER zien wij dingen waarop wij beleid willen aanpassen, bijvoorbeeld in het collegevoorstel dat wij een individuele inkomensvoet invoeren voor gezinnen met kinderen boven de twaalf jaar en een inkomen tussen 110% en de 125%.

Het antwoord op deze vraag is: "ja".

Mevrouw **RAAIJMAKERS** (PvdA): Voorzitter! Worden in het rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) aanbevelingen gedaan hoe deze mensen kunnen worden bereikt, bijvoorbeeld via de KvK? Ik hoor de wethouder dat niet zeggen. Is de gemeente bereid om die aanbevelingen te bekijken en over te nemen?

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Ja.

9. Vragen van mevrouw Sasbrink (PvdD), mede namens mevrouw Ferket (D66) en de heer Wijmenga (ChristenUnie) inzake Vindbare APV.

Mevrouw **SASBRINK** (fractiemedewerker PvdD): Voorzitter! Tijdens de raadsvergadering van 27 september jl. besloot de gemeenteraad unaniem tot een wijziging in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Ambtelijke navraag wees uit dat deze wijziging moet worden gepubliceerd op de website <http://decentrale.regelgeving.overheid.nl>. Deze website is echter al twee weken onbereikbaar, naar verluidt omdat de website overheid.nl wordt vernieuwd. Zoekpogingen met machines als Google en Ecosia naar "APV Utrecht" voeren naar allerlei verouderde versies van de APV op decentrale.regelgeving.overheid.nl, waarbij onduidelijk is wat de meest recente versie is. Ook de zoekfunctie op de website www.utrecht.nl geeft na zoeken op "APV" vele resultaten, maar geen eenduidige directe verwijzing naar de meest recente versie van de gemeentelijke APV. De fracties van PvdD, D66 en GroenLinks zijn verrast omdat juist bij behandeling van het initiatiefvoorstel van D66 "Houd de APV actueel" dit toezeggingen waren.

1. Is het college het met de PvdD-fractie eens dat de APV altijd online vindbaar moet zijn?
2. Is het college het met de PvdD-fractie eens dat altijd duidelijk moet zijn wat de meest recente versie van de APV is?
3. Wanneer is de website waarop wijzigingen van de APV worden gepubliceerd weer toegankelijk?
4. Wat doet het college om de vindbaarheid, helderheid en toegankelijkheid van de gemeentelijke APV te verbeteren?
5. Heeft de door de gemeenteraad vastgestelde wijziging van de APV de ingangsdatum van 5 weken na 27 september 2018? Of heeft het website-probleem invloed op de datum waarop de wijziging ingaat?
6. Naar aanleiding van het initiatiefvoorstel "Houd de APV actueel" van de D66-fractie uit mei 2016 heeft het college toegezegd een opschoning van de APV te presenteren. Wanneer kunnen wij die verwachten?
7. Ook is toegezegd een experimenteerartikel te verkennen. Hoe staat het er daarmee voor?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Ja.

Het antwoord op vraag 2. Ja.

Het antwoord op vraag 3. De regelgeving is toegankelijk via de landelijke website overheid.nl. De gebruiksvriendelijkheid van deze site laat op dit moment inderdaad te wensen over. Dat is een probleem waar meer gemeenten tegenaan lopen. Wij zetten ons ervoor in om het probleem zo snel mogelijk te verhelpen door contact te hebben met de landelijke organisatie die hiervoor verantwoordelijk is: het Kennis- en Exploitatiecentrum voor Officiële Overheidspublicaties. Dat maakt deel uit van het ministerie van BZK. De verwachting is dat het door u genoemde besluit van 27 september jl. volgende week is gepubliceerd.

Het antwoord op vraag 4. De actuele integrale versie, inclusief de meest recente wijziging van de APV is, naast de verplichte publicatie op overheid.nl, ook terug te vinden op onze eigen website, zowel op de themapagina van Veiligheid als op de Wob-pagina.

Het antwoord op vraag 5. De datum van de inwerkingtreding is vijf weken na publicatie op overheid.nl, dus niet vijf weken na het raadsbesluit.

Het antwoord op vraag 6. Op dit moment is een voorstel voor een vernieuwde APV in voorbereiding, waarin eveneens diverse zaken die de afgelopen tijd aan de orde zijn geweest aan bod komen.

Het antwoord op vraag 7. Dit is één van de onderwerpen die in het voorstel voor een vernieuwde APV zal worden opgenomen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Zoals in de inleiding van de vragen al werd geobserveerd kunnen wij via de zoekmachine van utrecht.nl de Wob-pagina niet vinden, terwijl die in Google als vierde bij de zoekopdrachten scoort. Kan de burgemeester ervoor zorgen dat de Wob-pagina via de eigen zoekmachine van Utrecht.nl wél vindbaar wordt? Dan scoort de Wob-pagina bij Google waarschijnlijk nog iets beter.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik zal mijn uiterste best doen. Dat heb ik echter al eerder tegen het Presidium moeten zeggen.

Mevrouw **DEKKER-ABDULAZIZ** (D66): Voorzitter! Ik heb in de antwoorden niets gehoord over het experimenteerartikel.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik heb antwoord gegeven op vraag 7. Een experimenteerartikel is één van de onderwerpen die in het voorstel voor een vernieuwde APV zal worden opgenomen. Ik heb dat kennelijk niet duidelijk genoeg gezegd. Dat spijt mij.

Mevrouw **SASBRINK** (fractiemedewerker PvdD): Voorzitter! Ik dank de burgemeester voor de beantwoording. Ik vraag mij echter af waarom het na het nemen van het raadsbesluit drie weken heeft moeten duren voordat de wijziging kon worden gepubliceerd.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Volgens mij heb ik dat in antwoord op de eerste vraag aangegeven. Er was een hiccup. Zo vat ik het kort samen.

10. Vragen van mevrouw Dekker-Abdulaziz (D66), mede namens mevrouw Van Esch (PvdD) en mevrouw Assen (PvdA) inzake bomenkap.

Mevrouw **DEKKER-ABDULAZIZ** (D66): Voorzitter! De gemeente heeft een vergunningsaanvraag ingediend voor de kap van 163 bomen aan de kruising van de Parkzichtlaan en de Burgemeester Middelweerdbaan. Op 25 september jl. is vergunning verleend voor de kap van 107 bomen om woningen te kunnen bouwen. Het kappen van oude bomen gaat altijd gepaard met verlies van beeldbepalend groen. Het duurt heel lang voordat nieuw geplante bomen dit beeld kunnen compenseren.

De raad heeft vaker, bijvoorbeeld over Leeuwensteyn, gevraagd wat de mogelijkheden zijn om bomen te behouden en welke scenario's daartoe denkbaar zijn. De gemeente stelt dat het niet kappen van de bomen woningbouw in het gebied onmogelijk maakt.

Wij stellen de volgende vragen, mede namens de PvdD-fractie.

1. Op basis van welk bestemmingsplan is deze omgevingsvergunning aangevraagd?

2. Wat is er de reden van dat na aanvraag van de vergunning die is bijgesteld van 163 naar 107 bomen?

3. Wanneer is het bestemmingsplan door de gemeenteraad vastgesteld?
4. Wat stond er in het bestemmingsplan over de bomen?
5. Is de volledige kap echt noodzakelijk voor de te bouwen woningen?
6. Zijn scenario's bekeken om (een deel van) de bomen te behouden? Zo nee, waarom niet?
7. Kan het college nog scenario's voorleggen voor het behoud van bomen op deze plek?
8. Kan het college aangeven wat hiervan de kosten zijn?
9. Als kap onvermijdelijk blijkt, hoe worden de bomen dan gecompenseerd?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

De omgevingsvergunning is verleend op basis van het bestemmingsplan Leidsche Rijn 2006, door de raad vastgesteld op 29 juni 2006. Het aantal is bijgesteld omdat de ecologische waarde van een aantal bomen nog wordt onderzocht met als doel ze te behouden als dat mogelijk is. Of ze kunnen worden behouden, is echter nog niet zeker.

Mevrouw Dekker vraagt wat in het bestemmingsplan staat. Er is een plankaart gemaakt. Daarop zijn de waardevolle bomen aangegeven. Aan de huidige Windsingel kunnen de bomen niet worden behouden.

Mevrouw Dekker vraagt of voor het bouwen van woningen volledige kap noodzakelijk is. Dat is noodzakelijk. Dat heeft te maken met verschillende hoogteliggingen in het gebied. Als het grondwaterpeil wordt aangepast, drogen ze in het ene geval uit en in het andere geval rotten ze weg omdat het te nat is. Dat komt omdat in het gebied hoogteverschillen zijn. In de planvorming is daarmee rekening gehouden. Daarom zijn in het verleden in het Máximapark bomen geplant. Die zijn helaas nog niet zo hoog als wij zouden willen. Als het goed is, worden die dat in de toekomst wel.

De scenario's om de bomen te behouden, zijn bekeken, maar dat kan niet. Als wij de bomen willen verplaatsen, zijn daarmee astronomische bedragen gemoeid. De bomen worden echter wel gecompenseerd. Er komen in het gebied 250 nieuwe bomen. De ontwikkeling van het Máximapark is op zichzelf een grote compensatie. De ontwikkeling van het Máximapark is te danken aan de woningbouw die in het gebied plaatsvindt. Daartoe is helaas kap van een klein aantal bomen nodig.

Mevrouw **DEKKER-ABDULAZIZ** (D66): Voorzitter! Hoe duur is het verplaatsen van bomen?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben niet exact uitgerekend hoe duur het verplaatsen van 106 bomen is. Het zijn echter grote bomen. Men kan zich voorstellen dat daarmee miljoenen euro's zijn gemoeid.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het is 18.05 uur. Er staat nog één set vragen op de lijst. Ik stel voor dat wij die set nu snel behandelen. Zijn daar bezwaren tegen?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Wij hebben daar geen bezwaar tegen, maar ik stel vast dat wij zeker tien minuten hebben besteed aan het behandelen van technische vragen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik zal daarover in mijn conclusie nog iets zeggen.

11. Vragen van mevrouw Assen (PvdA), mede namens de CDA-fractie, inzake "Dode ratten Pijlsweerd zorgen voor overlast".

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! RTV Utrecht berichtte gisteren dat omwonenden van speeltuin De Kameleon in Pijlsweerd last hebben van dode ratten. De beesten liggen onder de vloer van een buurthuisje in de speeltuin en stinken. Het huisje is gesloten, maar de dode ratten liggen er nog. De bewoners brengen deze problemen al drie jaar onder de aandacht van de gemeente. De gemeente beheert het huisje. Er wordt echter geen actie ondernomen. Het probleem speelt bij verscheidene woningen in de wijk, waar woningcorporatie Mitros de problemen wél oplost.

Dode ratten zorgen niet alleen qua stank voor overlast, maar kunnen ook leiden tot problemen op het gebied van volksgezondheid. Daarnaast zien wij graag dat het buurthuisje weer volledig in gebruik kan worden genomen, zodat de speeltuin maximaal wordt benut, ook als het kouder wordt. De PvdA-fractie vindt daarom dat de gemeente nu echt in actie moet komen en stelt de volgende vragen.

1. Is de wethouder bekend met de situatie bij speeltuin de Kameleon in Pijlsweerd? Is de wethouder het met ons eens dat het de taak van de gemeente is om in de eigen gebouwen dode ratten en ander ongedierte te verwijderen?

2. Waarom heeft de gemeente de afgelopen jaren niet gereageerd op klachten van de wijkbewoners?
3. De PvdA-fractie is blij met de betrokkenheid van de buurtbewoners. Zij organiseren zich, maar het moet niet zo zijn dat dit nodig is om serieus te worden genomen. Is de wethouder het met ons eens dat het onwenselijk is dat bewoners zich gedwongen voelen een stichting op te richten omdat zij anders niet worden gehoord? Kan de wethouder toezeggen dat de gemeente voortaan adequaat zal reageren op dergelijke klachten van Utrechters?
4. Kan de wethouder toezeggen dat de dode ratten zo snel mogelijk worden verwijderd, dat het buurthuisje wordt schoongemaakt en weer opengaat, zodat de kinderen er weer kunnen spelen? Zo ja, op welke termijn kan dit gebeuren?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Tot aan de berichtgeving van RTV Utrecht was ik niet op de hoogte van de rattenoverlast. Ik ben dat nu wel, ook door de vragen van mevrouw Assen.

Het antwoord op vraag 2. Het is heel vervelend dat blijkbaar niet eerder adequaat door de gemeente is gereageerd op de klachten van wijkbewoners. Ik heb daarover op dit moment geen informatie. Ik laat nagaan wat daarvan de oorzaak is.

Het antwoord op vraag 3. Bij de wijkbewoners leeft al langer de behoefte om in De Kameleon mogelijkheden voor zelfbeheer te bekijken. Daarom hebben wij de sociale makelorganisatie Me'kaar tot het einde van het jaar de opdracht gegeven om de wijkbewoners hierbij te steunen. Wij zien daardoor nu al de betrokkenheid van wijkbewoners in en om De Kameleon toenemen. Wij zullen de raad van de ontwikkelingen op de hoogte houden.

Het is vanzelfsprekend niet nodig om een stichting te vormen om bij de gemeente meldingen van ongedierte te doen. De gemeente hoort adequaat te reageren op meldingen hoe dan ook.

Het antwoord op vraag 4. Ik zal ervoor zorgen dat zo snel mogelijk actie wordt ondernomen. Wij hebben afgesproken dat morgen in opdracht van Stadsbedrijven iemand van een gespecialiseerd bedrijf naar de locatie zal gaan om de ratten te verwijderen.

Mevrouw **SASBRINK** (fractiemedewerker PvdD): Voorzitter! Ratten gaan niet allemaal zomaar dood op één plek. Wat is de oorzaak en de afkomst van al die rattenlijkjes?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik moet het antwoord op die vraag schuldig blijven. Ik weet dat niet. Ik kan mij echter voorstellen dat als morgen het gespecialiseerde bedrijf ter plekke ratten verwijdt, daarover na afloop iets kan worden gezegd. Ik zal navraag doen.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Dank voor de actie die op korte termijn wordt ondernomen. Wij hebben vernomen dat er wellicht sprake is van het slopen van het buurthuisje omdat het ooit daar is neergezet, maar niet in opdracht van de gemeente. Kan de wethouder hierop reageren?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik vind het moeilijk om daarop te reageren. Ik stel voor om daarover met wethouder Van Ooijen contact op te nemen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik dank de raadsleden voor de vragen en de collegeleden voor de beantwoording.

Wij hebben alle vragen kunnen behandelen, maar de meeste sets vragen bestonden uit zeven of meer afzonderlijke vragen. Wij verwachten van het college dat het per set vragen in drie minuten klaar is. Wij zagen de burgemeester worstelen omdat hij duiding wilde geven aan een antwoord, maar ook een aantal andere vragen moest beantwoorden. Dat is voor het college niet te doen. Ook kunnen dan niet de goede antwoorden worden gegeven. Het betekent ook dat wij de ons toegemeten tijd overschrijden. Dat is voor iedereen zonde.

Voor een deel zijn de vragen ook op een andere plek te stellen. Ze kunnen ook scherper worden geformuleerd. Ik roep iedereen op om daar in de toekomst op te letten. Daar worden wij allemaal vrolijker van. De griffie is altijd bereid om mee te denken als men de vragen indient.

De voorzitter sluit hierna, aangezien niets meer aan de orde is, het vragenuur.